

VERN AV VEFSNA – HØRINGSUTTALELSE

Regjeringen har i Soria Moria erklæringen stadfestet at Vefsnavassdraget skal vernes til glede for kommende generasjoner. Vefsnavassdraget er Norges siste store "uberørte" vassdrag, og det er av nasjonal og internasjonal interesse å få sikret vassdragets verdier for all framtid. Et vernet Vefsnavassdrag vil være bindeleddet mellom Helgelands to nasjonalparker og andre viktige verneområder som strekker seg gjennom hele nedbørsfeltet. Vernevedtaket vil øke områdets attraktivitet som arena for nye næringer basert på natur- og kulturverdiene i vår region.

Vefsn SV vil særskilt peke på følgende forhold som må ivaretas ved et vern av Vefsna:

- Grunnlaget for vern av Vefsna er beskrevet i NVEs høringsutkast *Supplering av Verneplan for vassdrag dok nr.12 – 2002*, der vassdraget fikk klassifiseringen *Meget stor verdi*, ****. I styringsgruppas vurdering heter det;
Den største verdien ligger i nedbørsfeltets størrelse i kombinasjon med graden av urørthet, samtidig som feltet spenner over en høydegradient fra nær 1700 moh. til fjorden. Dette gir et svært stort geologisk og biologisk mangfold, store opplevelsesverdier og rike friluftsmuligheter. Store verdier er også knyttet til kulturminneinteresser, samiske interesser og landbruk.
Når vassdraget nå vernes er det avgjørende at vernet ivaretar nettopp disse områdene gjennom de lover og retningslinjer som regulerer slikt vassdragsvern, herunder De rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag. Det er også av stor betydning at det ikke foretas inngrep i verneområdet som reduserer/ødelegger verneverdiene og dermed grunnlaget for vernet.
- Vefsna og de andre vassdragene langs Vefsnfjorden, som Fusta og Drevjaelva, er infisert av lakseparasitten *Gyrodactylus Salaris*, og en behandling av disse vassdragene har lenge vært planlagt av sentrale myndigheter. Etter planen skal oppstart av behandling skje i 2007. Det er av vesentlig betydning at vassdraget behandles etter planen, og at nødvendige faglige og økonomiske ressurser stilles til disposisjon, slik at Vefsna og de andre vassdragene langs Vefsnfjorden får tilbake en livskraftig laksestamme. Dette vil gi grunnlag for etablering av nye næringsforetak som baserer sin virksomhet på de verdier som ligger i et nasjonalt laksevassdrag.
- Like før Vefsna munner ut i Vefsnfjorden passerer elva Mosjøen by. Elveløpet har i dette området, gjennom flere utfyllinger i elva, blitt innsnevret og "kanalisert". Det er viktig mht vassdragets verneverdier at man nå ikke foretar ytterligere innsnevringer i elveløpet, og at man gjennom vernevedtaket presiserer dette.
- De rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag vil ved et vern av Vefsna ha virkning for hele nedfallsområdet, dvs. også for sideelver, større bekker, tjern. Det må avklares hvilke konsekvenser vernevedtaket vil ha for utbygging av mini/mikrokraftverk i verneområdet
- Et vern av et så stort vassdrag som Vefsna vil innebære at det må gjennomføres et større kartleggings- og planleggingsarbeid som grunnlag for en styrt areal- og ressursbruk gjennom den differensierte vassdragsforvaltningen. Dette kartleggings- og planleggingsarbeidet vil være særdeles ressurskrevende, og vil kreve spisskompetanse, særlig inne miljørelaterte fagområder, langt utover det kommunene har i dag. Kartleggings- og planarbeidet vil igjen være et viktig

grunnlag for nye naturbaserte næringer som vil kunne realiseres ut i fra et vernet Vefsnassdrag. Det må derfor tas høyde for de økte kostnadene kommunene får til kartlegging, planlegging og utarbeidelse av en differensiert forvaltningsplan, når næringsfondet i forbindelse med vernet skal utformes.

- Det er i Soria-Moria erklæringen fastlagt at det skal opprettes et næringsfond i regionen som følge av et vernevedtak. Vefsn SV forutsetter at dette næringsfondet gis en viss størrelse, slik at fondet vil kunne bli et sentralt virkemiddel i utvikling av ny næringsvirksomhet i regionen. Da med spesiell fokus på ny næringsvirksomhet som utnytter de verdier som ligger til grunn for vern av Vefsna. Det tenkes her særskilt på grøntturisme, friluftsliv, opplevelser o.l. Det er viktig for regionen at befolkning og næringslivet lokalt oppfatter et vern av Vefsna som et positivt tiltak, og et næringsfond vil her være et særdeles viktig virkemiddel.

Johanne Skjølberg, SV